

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.:+48-46-833 20 21, fax:+48-46-833 32 28
Dyrektor: Prof. dr hab. Danuta Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA

„Poprawa cech jakościowych jabłek poprzez opryskiwanie kaolinem i chalcedonitem”

Słowa kluczowe: jabłoń, kaolin, chalcedonit, jakość owoców

Opis wdrożenia: Badaniami objętych było 6 odmian jabłoni: ‘Celeste’, ‘Szampion’, ‘Rubinstar’, ‘Jonagold’, ‘Elise’ i ‘Gloster’. Wszystkie odmiany jabłoni zaszczerpiono na podkładce karłowej M.9 i posadzono w rozstawie 3,8x1,2 m wiosną 2004 roku w Sadzie Doświadczalnym w Dąbrowicach. Drzewka wszystkich odmian traktowano opryskiwaniem dwoma naturalnymi minerałami: kaolinem i chalcedonitem w stężeniu 3%. Pierwszy oprysk stosowano na początku kwitnienia, a następne trzy wykonywano co 2 tygodnie. Kombinację kontrolną stanowiły drzewa nie opryskiwane. Na ordzawiającej się odmianie jabłoni ‘Elise’ oprysk zarówno kaolinem jak i chalcedonitem spowodował zmniejszenie stopnia ordzawienia jabłek w stosunku do owoców nie opryskiwanych. Podobne rezultaty otrzymano na owocach odmiany

‘Szampion’, która jest odmianą skłonną do ordzawień. Oprysk zarówno kaolinem jak i chalcedonitem zwiększył zawartość ekstraktu w owocach, ich kwasowość oraz jędrność. Ponadto opryskiwanie drzew obydwoma minerałami zwiększyło wydajność fotosyntetyczną liści. Jest to szczególnie ważne w miesiącach, w których zbyt intensywne promieniowanie słoneczne w połączeniu z nadmierną temperaturą liści powoduje obniżenie fotosyntezy. Na wszystkich odmianach jabłoni, które były opryskiwane zaobserwowano obniżenie średniej masy owocu w porównaniu do owoców zebranych z drzew kontrolnych. Ponadto wadą owoców opryskanych kaolinem oraz chalcedonitem jest możliwość pozostałości preparatu na jabłkach aż do zbiorów.

Oprysk kaolinem w czasie kwitnienia drzew

Fragment gałązki z owocami po oprysku kaolinem

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność metody polega na poprawie zawartości ekstraktu, kwasowości oraz jędrności owoców, zwiększeniu wydajności fotosyntetycznej liści oraz ograniczeniu stopnia ordzawienia jabłek poprzez wykonanie opryskiwania drzew naturalnymi minerałami, a nie chemicznymi środkami ochrony roślin. Oprysk drzew roztworami naturalnych minerałów – kaolinu i chalcedonitu jest bezpieczny nie tylko dla człowieka, ale także dla otaczającego nas środowiska.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa sadownicze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Agrotechniki
Pracownia Architektury Sadu i Biologii
Owocowania
Zakład Przechowalnictwa i Przetwórstwa
Owoców
Samodzielna Pracownia Nawadniania i Upraw
Roślin pod Osłonami

Zakład Planowania i Dokumentacji Naukowej

Autor:

dr Zbigniew Buler
tel. (046) 83 45 220
e-mail: Zbigniew.Buler@insad.pl

Współautorzy:

dr Krzysztof Rutkowski
dr hab. Waldemar Treder
dr Krzysztof Klamkowski